

[Undervisningsministeren.]

over et år, ville jeg også være meget betænkelig ved.

Jeg mener, at en gymnasiast lige så fuldt må kunne søge hjælp som en seminarist. Der er jo også folk, der går i gymnasiet for senere at gå i gang med den korte seminarieuddannelse og tage lærereksamen, så hvorfor skulle de ikke allerede i gymnasietiden kunne søge hjælp ad denne vej? Det mener jeg de må kunne.

Jeg vil give det ærede medlem fru Inger Merete Nordentoft ret i, at vi i hvert fald foreløbig, så længe fondens midler er små, må sigte udelukkende på legaterne. Om man så senere kan komme op på et beløb, så der også kan ydes billige lån, det ved jeg ikke, men det forudsætter nu en meget større kapital. Jeg nærer den samme ængstelse for lån, som det ærede medlem gav udtryk for. Jeg mindes, at jeg har hørt om en student, der efter 6—8 år afsluttede sit studium med et dumpe og med en gæld på 20 000 kr. Men mange studerende afslutter jo deres studier med en eksamen, bliver derefter lærere eller præster og drager ind til deres gerning med en gæld på 10 000—20 000 kr., måske 30 000 kr., og det er en frygtelig byrde for disse mennesker, en byrde, der kommer til at hvile på dem som en mære i årevis, så jeg ser med ængstelse på, at der skulle udstedes for store lån.

Det ærede medlem hr. Bomholt talte om, at man kunne få $\frac{1}{4}$ eller en $\frac{1}{2}$ million af kapitalen og bruge til lån i begyndelsen. Jeg ved ikke, om det er lovmedholdeligt. Nu har vi en jurist iblandt os, og vi kunne måske spørge det ærede medlem hr. Rasting, om det egentlig er lovligt. Der står udtrykkelig: indgår i en fond, hvis renter stilles til rådighed til ydelse af studielån eller legater. Om det kan lade sig gøre at yde lån af kapitalen i større stil, ved jeg ikke.

Det ærede medlem hr. Rasting gjorde opmærksom på, at der dog vistnok er sket en lille forskydning i tanken, når man ser hen til den måde, hvorpå der blev talt i maj måned 1950 af ordførerne, idet de sagde, at tildeling skal foregå gennem bestående eller fremtidig oprettede institutioner, som opfylder sådanne betingelser o. s. v. Men i lovforslagets § 3 tales kun om fordeling af det disponible årlige beløb i hovedsummer for hvert af de pågældende områder under hensyntagen til antallet af elever. Det siges ikke, at de absolut skal deles gennem institutioner. Der røres her ved et spørgsmål, som også jeg har over-

vejet. Jeg tror nok, der er sket en lille forskydning i tanken i den retning, at man også skulle kunne bruge midlerne på en lidt friere måde og ikke blot gennem institutioner til personer, der studerer ved fagskoler, hvis elever nyder godt af institutioner. Men der kan også tænkes studerende, som studerer på en mere privat måde, som ikke er på fagskole. F. eks. skulle en mand med kunstnerisk uddannelse, der er i lære hos en stor pianist eller maler, i og for sig ikke være afskåret fra at kunne få del i tipsmidlerne.

Spørgsmålet om revisionen, som også det ærede medlem hr. Rasting var inde på, tror jeg nu alligevel i lovforslaget er formet på en uangribelig måde, ikke mindst når henses til, hvordan forholdet til revisionen er ordnet i den kulturelle fond og i Rask-Ørsted fonden. For den kulturelle fond er der givet mange bestemmelser i denne henseende, og i Rask-Ørsted fonden er man gået samme vej, som man er gået her. Det er ikke statsmidler i egentlig forstand, der her er tale om. Men det kan vi måske tale nærmere om i udvalget.

Jeg vil takke det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) for de gode ønsker, han har givet mig med på vejen i mit arbejde på at skabe bedre kår for den videnskabelige forskning herhjemme. Det ærede medlem udtalte tillige, at undervisningsministeriets område ikke burde glide for meget i baggrunden, og at man i en økonomisk betrængt tid ikke burde lade kulturudgifterne synke, og han udtalte sin tilslutning til forberinger på alle disse områder. Jeg vil gerne takke det ærede medlem for disse gode ord, og jeg håber ikke, det skal vare længe, før det ærede medlem kommer til at høre fra mig i denne henseende. Det vides jo, at man i videnskabelige kredse, f. eks. Det kgl. danske Videnskabernes Selskab, nærer megen bekymring for, at dansk videnskab skulle være ved at blive distanceret i den rivende udvikling, som den videnskabelige forskning har haft i de senere år, og jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg deler denne bekymring, og at jeg også har mine tanker om, hvordan man måske kunne hjælpe i denne for hele landets fremtid og mulighed blandt nationerne overmåde vigtige sag. Det håber jeg at kunne vende tilbage til.

Det ærede medlem talte om, at der burde stilles egentlige statsmidler til rådighed til legater og studielån, og også noget sådant håber jeg at kunne komme tilbage til, hvis jeg da får lov at „leve“ endnu i nogen tid. Men foreløbig har jeg kun haft min nuvæ-